

AİLE İÇİ ŞİDDETİN ÖNLENMESİ

VELİ GRUBU FARKINDALIK ÇALIŞMASI

ÇORUM İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ.

2024

ŞİDDET

Şiddet; “kişinin kendisi ya da farklı kişi ve gruplarla anlaşmazlığa düştüğünde sorun çözme, inandırma, uzlaştırma gibi yöntemlere başvurmak yerine; yaralama, öldürme, psikolojik zarar verme, gelişme geriliğine neden olma ya da ihmal etme ile sonuçlanabilen, kasıtlı güç kullanımına dayalı olarak davranışlara başvurusu” olarak tanımlanmıştır (DSÖ, 2002; TDK, 2007).

ŞİDDET

- Dar anlamıyla şiddetin; fiziksel şiddetin insanların bedensel bütünlüğüne karşı dışarıdan yöneltilen, sert ve acı verici bir eylem olduğu; mala, cana, sağlığa, bedensel bütünlüğe, birey özgürlüğüne karşı bir tehdit oluşturduğu söylenebilmektedir (Ünsal, 1996: 32)
- Geniş anlamda şiddet ise insan üzerindeki fiziksel ve ruhsal etkileri açıkça ölçülemeyen, dolaylı ve somut bir biçimde hissedilebilen ekonomik şiddet, medya terörü, enflasyon, işsizlik, trafik korsanlığı, doğanın ve tarihsel çevrenin tahribi, sağlıksız kentleşme gibi çeşitli baskıları ifade etmektedir.

AİLE

3

Karşıt cinsten iki kişinin iletişimi, eş seçme ve evlenmeleri süreci ile gerçekleştiği ve aynı çatı altında yaşayan, gelirlerini paylaşan, evlilik ve kan bağlarıyla birbirine bağlı, çeşitli rollerle birbirini etkileyen bireylerin oluşturduğu, yasal, toplumsal, ekonomik bir kurumdur.

Toplumların çekirdeğini oluşturan aile; neslin devamı, çocukların bakımı ve yetiştirilmesini sağlayan en küçük topluluktur.

Yeni nesillere kültürel kimliğin, dini ve ahlaki değerlerin kazandırılması, tarihsel ve toplumsal bilincin aktarılması, sevgi, saygı ve hoşgörü esasına dayanan tutum ve değerlerin yerleştirilmesi gibi temel fonksiyonları bulunur.

Aile İçi Şiddet

Çorum İl Mem | 2024

İnsanların beslenme ve güven duygusu gibi temel ihtiyaçlarını karşılayan, onların beden ve akıl sağlığını koruyan ve geliştiren bir birim olan aile, bazen şiddetin yaşandığı ve uygulandığı bir alan olabilmektedir.

zorlama, aşağılama, azarlama, güç gösterme, öfke ve gerginlik boşaltma amacıyla eşlerden birine, çocuğa ya da yaşlıya yöneltilen her türlü şiddet davranışını kapsar

dünyada her sosyo-ekonomik seviyede rastlanan aile içi şiddetin her ülkede ve ırkta, dört aileden birinde yaşandığı tahmin edilmektedir

Aile İçi Şiddetin Nedenleri

1

İstenmeden yapılan evlilikler ve uyum sorunları, ocukluluk (kısırlık), işsizlik, ekonomik yetersizlik ve geçim sıkıntısı, erkeğın aşırı kıskançlığı ve güvensizliğı, eşlerden birinin diğeriine karşı gelmesi, itaatsizliğı, saygısızlığı, izni olmadan bazı işler yapması, dik başlılığı, çocukların hatalı davranışları ve başarısızlığından kadını sorumlu tutması,

2

Eşlerin yalan söylemesi, birbirini aldatması, Eşlerden birinin aşırı sinirli olması, Eşlerden birini akrabalarının kıskırtması, Eşlerden birinin, evini, eşini ve çocuklarını ihmal,

3

Çocukların itaatsizliğı, yaramazlığı, söz dinlememesi, başarısızlığı, tembelliğı Eğitimsizlik, cahillik, bilgisizlik, Alkol bağımlılığı ve kumar tutkusu vb...

sessiz unutulmuşlar / görünmez kurbanlar

- Aile içindeki şiddete tanık olan çocuklara “sessiz unutulmuş” ya da “görünmez kurbanlar” adı verilmektedir (Edleson, 1999: 842).
- Yapılan araştırmalarda, çocuğun aile içinde şiddete maruz kalmasında annenin ruhsal bir hastalığa sahip olması, anne-baba çatışması, çocuğun sosyo-ekonomik, kültürel düzeyi düşük bir aileden gelmesi gibi birçok etkenin birlikte rol oynadığı görülmektedir
- Bu etkenler, çocuğun aile içi şiddete maruz kalmasında ve saldırgan eğilimler göstermesinde etkili olmakta, bu durum gelecekte çocuğun şiddete uğrama ve saldırgan olma olasılığını arttırmaktadır (Bulut, 2010: 19)

model olma yoluyla öğrenme

● Gerçek 1

Çocuk, kendini döven anne-babasını taklit ederek, ilk fırsatta gücünün yeteceği birine şiddet uygulamaktadır

● Gerçek 2

aile içi şiddetin çocuklarda; iletişim yetersizliği, okulda başarısızlık, antisosyal davranışlar, düşmanca saldırgan davranışlar, korku, kaygı, aşırı utangaçlık, başarısızlık korkusu, düşük öz saygıya sahip olma, ailede istenmeme ve sevilmemeye kuşkusuna kapılma, uyku, iştah ve dikkat bozuklukları vb. gibi davranış bozukluklarına sebep olduğu bilinmektedir

Aile İçinde ocuęa Yönelik Şiddet Türleri

● fiziksel şiddet

anne babası ya da bakımından sorumlu olan diğer kişiler tarafından sağlığına zarar verecek şekilde kaza dıőı olarak fiziksel hasara uğratılması

● ekonomik şiddet

Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde ya da düşük ücretli iş gücü olarak çalışması veya çalıştırılmaması

● duygusal şiddet

Bağırmak, korkutmak, hakaret etmek, küçük düşürmek, arkadaşları ve akrabaları ile görüştürmemek, hapsetmek, yaptıklarını ve kendisini beğenmemek, aşağılamak, tehdit etmek, ihmal etmek ve sevgiden yoksun bırakmak vb. gibi insanın duygularına ve psikolojik durumuna zarar veren eylemler

● cinsel şiddet

bir yetişkinin cinsel doyum sağlamak amacıyla bir çocuğa yaklaşması ve onu kullanması olarak tanımlanabilmektedir

Şiddete Maruz Kalan Çocuklarda

9

● fiziksel belirtiler

- Vücutta morluklar, yaralar, kesikler: Şiddet genellikle fiziksel yaralanmalara yol açar.
- Fiziksel gelişim geriliği: Çocuğun büyüme ve gelişiminde aksaklıklar olabilir.
- İştah kaybı veya aşırı yeme: Şiddet, çocuğun beslenme alışkanlıklarını etkileyebilir.
- Uyku problemleri: Kabuslar, gece terörü veya uykusuzluk görülebilir.

● davranışsal belirtiler

- Aşırı sessizlik veya çekingenlik: Çocuklar, şiddet deneyimlerini başkalarına anlatmaktan çekinebilirler.
- Davranışsal değişiklikler: Aniden agresifleşme, huysuzlaşma, kendini geri çekme veya aşırı korkulu davranışlar sergileyebilirler.
- İçsel huzursuzluk: Sürekli gerginlik ve korku hali.
- Kendine zarar verme: Şiddete uğramış çocuklar, depresyon nedeniyle kendilerine zarar verme eğilimi gösterebilirler.

Şiddete Maruz Kalan Çocuklarda

10

● duygusal ve psikolojik belirtiler:

- Kaygı, korku ve depresyon: Çocuklar, güvende hissetmeyebilirler ve sürekli endişe taşıyabilirler.
- Düşük benlik saygısı: Kendilerini değersiz veya suçlu hissedebilirler.
- Travma sonrası stres bozukluğu (TSSB): Şiddet yaşantısı, çocuğun zihninde kalıcı izler bırakabilir. Bu da flashback'ler, aşırı uyarılma, ani korkular ve depresyon gibi belirtilere yol açabilir.
- Duygusal donukluk: Duygusal tepkilerde azalma ya da duygu eksikliği görülebilir.

● bilişsel gelişim ve okul performansı:

- Düşük akademik başarı: Çocuklar, şiddet nedeniyle dikkat dağınıklığı, kaygı veya depresyon yaşayabilir, bu da okul performansını etkileyebilir.
- Odaklanma zorlukları: Şiddet mağduru çocuklar, dikkatlerini toplamakta güçlük çekebilirler.
- Hafıza problemleri: Bellek ve öğrenme zorlukları da görülebilir.

Şiddete Maruz Kalan Çocuklarda

11

● sosyal ilişkilerde zorluklar:

- İletişim sorunları: Çocuklar, başkalarıyla açıkça iletişim kurmada zorlanabilirler.
- Sosyal geri çekilme: Diğer çocuklardan ve arkadaşlardan uzaklaşabilir, yalnız kalmayı tercih edebilirler.
- Etkili empati kurma zorluğu: Şiddete uğramış bir çocuk, başkalarının duygularına empati göstermekte güçlük çekebilir.

● cinsel ve ahlaki gelişimde sorunlar:

- Erken yaşta cinsel davranışlar: Cinsel istismar veya şiddet yaşanmışsa, çocuğun cinsel davranışlarında beklenmeyen değişiklikler olabilir.
- Cinsel kimlik ve cinsiyetle ilgili karmaşıklıklar: Şiddet mağduru çocuklar, cinsellik ve kimlikleri hakkında kafa karışıklığı yaşayabilirler.

Şiddete Maruz Kalan Çocuklarda

12

● uzun vadeli etkiler:

- Bağımlılık ve kötü alışkanlıklar: İleri yaşlarda, şiddete uğramış çocuklar alkol ve uyuşturucu bağımlılığına eğilimli olabilirler.
- İleri düzeyde psikolojik sorunlar: Yetişkinlikte, depresyon, anksiyete, öfke kontrolü sorunları, kişilik bozuklukları gibi daha ciddi psikolojik problemler gelişebilir.
- Çocuklar, yaşadıkları travmalarla baş etmekte zorlanabilirler, bu nedenle erken tanı ve müdahale çok önemlidir. Aileler, öğretmenler ve uzmanlar, şiddet mağduru çocukların iyileşme sürecinde onlara destek olmalıdır.

Türk Ceza Kanununun ilgili maddelerine göre kadına ve çocuğa yönelik şiddet suçtur ve cezai yaptırımı bulunmaktadır

ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattını arayarak bildirimde bulunabilirsiniz, danışmanlık hizmeti alabilirsiniz

Okul Müdürlükleri ve Okul Rehberlik Servislerimizden konuya ilişkin detaylı bilgi edinebilirsiniz

Teşekkürler...